01/09/2019

“Είναι ένας μύθος ότι η Εκκλησία έχει χρήματα”

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Ελλάδος

Συνέντευξη στην στο ethnos.gr-μέρος της οποίας δημοσιεύεται στο «Εθνος της Κυριακής»- και στην Δημοσιογράφο Μαρία Ζιώζιου, παραχώρησε ο νέος Διευθυντής της Εκκλησιαστικής Κεντρικής Υπηρεσίας της Εκκλησίας της Ελλάδος (ΕΚΥΟ), Αρχιμ. Νικόδημος Φαρμάκης.

Ποιες πιστεύετε ότι είναι οι προκλήσεις της θέσης του «υπουργού» Οικονομικών της Εκκλησίας της Ελλάδος;

Η θέση αυτή είναι μια διακονία για μένα, με πολλές ευθύνες, με πολλή δουλειά και ξενύχτια. Αυτό που έχω «γευτεί» μέχρι τώρα είναι ότι χρειάζεται να γίνει πολλή δουλειά. Οι άμεσοι συνεργάτες της Εκκλησιαστικής Κεντρικής Υπηρεσίας της Εκκλησίας της Ελλάδος (ΕΚΥΟ) είναι περί τα 60 άτομα, αλλά το προσωπικό που μισθοδοτείται και εμπλεκόμεθα εμείς ως υπηρεσία είναι γύρω στα 350 άτομα.

Ωστόσο, πέρα από την ιδιότητα του γενικού διευθυντή της ΕΚΥΟ, είμαι και ένας απλός κληρικός. Εχω ανάγκη να ζω αυτό που αποκαλούμε λειτουργική ζωή μέσα στην Εκκλησία. Είναι κάτι που δεν πρόκειται να αφήσω ποτέ.

«Είναι ένας μύθος ότι η Εκκλησία έχει χρήματα»

Πολλοί πιστεύουν ότι η Εκκλησία της Ελλάδος έχει πολλά χρήματα και θα έπρεπε το φιλανθρωπικό της έργο να είναι μεγαλύτερο. Ποια είναι η δική σας άποψη;

Αν κάποιος δει, πραγματικά, τα χρήματα που διαθέτει η Εκκλησία γι' αυτό το έργο είναι πάρα πολλά και πλέον απέμεινα λίγα. Η οικονομική κρίση μας έφτασε πέρα από τα όριά μας. Ως γραμματέας της Συνοδικής Επιτροπής Κοινωνικής Πρόνοιας είχα την ευκαιρία όλα αυτά τα χρόνια να βλέπω την αύξηση των αναγκών σε όλες τις μητροπόλεις. Αξίζουν θερμά συγχαρητήρια σε όλους τους μητροπολίτες που έβρισκαν αυτά τα χρήματα προκειμένου να κρατήσουν τις δομές φιλανθρωπίας όρθιες. Και συνεχίζουν να το κάνουν. Δείτε πόσες κοινωνικές δομές δήμων, αλλά και κάποιες που λειτουργούσαν υπό τη σκέπη της πολιτείας έκλεισαν. Καμία όμως εκκλησιαστική δομή δεν έκλεισε.

Είναι ένας μύθος ότι η Εκκλησία έχει χρήματα. Υπάρχουν ακίνητα και κάποιοι έχουν φροντίσει να τα φτιάξουν τόσο «ωραία», ώστε να μην μπορούμε ως Εκκλησία να τα εκμεταλλευτούμε όπως πρέπει. Με όλα αυτά πρέπει να ασχοληθούμε σήμερα.

Γνωρίζουμε όλοι ότι σε δήμους της Αττικής και ειδικότερα των νοτίων προαστίων βρίσκεται μέρος της μεγαλύτερης περιουσίας μας. Σε αυτή την περιοχή αν κανείς κάνει μια βόλτα θα δει οικόπεδα χέρσα και άκτιστα. Αυτά τα κτήματα λοιπόν είναι στο σύνολό τους εκκλησιαστικά ακίνητα, τα οποία σήμερα που μιλάμε για κάποιους λόγους δεν είναι εκμεταλλεύσιμα.

Όπως έχει πει και ο Μακαριώτατος, εμείς, ως Εκκλησία, δεν θέλουμε να αποκτήσουμε καράβια για να πηγαίνουμε διακοπές σε εξωτικά μέρη. Θέλουμε να έχουμε την οικονομική δυνατότητα να συντηρούμε αξιοπρεπώς τις δομές μας και να απλώνουμε το χέρι μας σε αυτούς που μας χρειάζονται. Εμείς έχουμε όλη την καλή διάθεση και πρόθεση και ελπίζουμε πλέον με τον δήμαρχο να συνεργαστούμε από μηδενικής βάσεως και να βρούμε λύσεις σύντομα.

«Στην εκλογή του τότε Πατριάρχη Ειρηναίου όλοι γνώριζαν τι είχε συμβεί, αλλά σιωπούσαν»

Ο Αρχιεπίσκοπος Ιερώνυμος στην τελετή της διαβεβαίωσής σας παραδέχθηκε ότι ήσασταν προσωπική του επιλογή για τη συγκεκριμένη θέση, ενώ έκανε εντύπωση η αναφορά του πως στο παρελθόν δεχθήκατε

άδικη μεταχείριση από την Εκκλησία μέχρι να λάμψει η αλήθεια. Επίσης, ο Μακαριώτατος μίλησε για φακέλους που μελέτησε ενδελεχώς και οι οποίοι αποδεικνύουν την αθωότητά σας. Ποια είναι αυτά τα γεγονότα, π. Νικόδημε, που σας στενοχώρησαν;

Οφείλω ένα μεγάλο ευχαριστώ και ευγνωμοσύνη στον Μακαριώτατο και αυτό γιατί ήταν ο άνθρωπος που με αγκάλιασε όταν ήμουν εμπερίστατος. Μιλάω για μετά τα γεγονότα των Ιεροσολύμων το 2005, στην εκλογή του τότε Πατριάρχη Ειρηναίου. Ολοι γνώριζαν τι είχε συμβεί, αλλά σιωπούσαν. Ολοι γνώριζαν ποιος πήρε αυτό το «βάρος» πάνω του. Και αυτός ήμουν εγώ. Αν είχα μιλήσει τότε και αποκάλυπτα τι είχε συμβεί, πραγματικά δεν θα υπήρχαν όλες αυτές οι κατηγορίες εναντίον μου. Αποσιωπήθηκε ότι όλα τα δικαστήρια με αθώωσαν.

Στέκομαι όμως όρθιος και πλέον σε αυτήν την τιμητική θέση, με τη βοήθεια του Θεού, τις σπουδές μου και τον ιδρώτα μου. Τα λόγια του Αρχιεπισκόπου με συγκίνησαν. Αισθάνομαι δικαιωμένος διότι ο Πρώτος της Εκκλησίας τοποθετήθηκε δημόσια επ’ αυτών των θεμάτων και πλέον ξεκαθάρισε τα πράγματα.

«Οι θέσεις των κληρικών πρέπει να θεσμοθετηθούν πλέον και να μην είναι εργαλείο πίεσης οποιουδήποτε υπουργού ή κυβέρνησης εναντίον της Εκκλησίας»

Η προηγούμενη κυβέρνηση επιθυμούσε να υπάρχει ένας συγκεκριμένος αριθμός ιερωμένων που θα μισθοδοτείται από το Δημόσιο. Ως νέος «τσάρος» των Οικονομικών της Εκκλησίας της Ελλάδος, τι προσδοκάτε από τη νέα κυβέρνηση;

Οι θέσεις των κληρικών πρέπει να θεσμοθετηθούν πλέον και να μην είναι εργαλείο πίεσης οποιουδήποτε υπουργού ή κυβέρνησης εναντίον της Εκκλησίας. Αυτό πρέπει να συζητηθεί και να τελειώσει μια και καλή. Αυτό που επιθυμούμε είναι να έχουμε ίση μεταχείριση με όλους. Το δεύτερο σκέλος αφορά την εκκλησιαστική περιουσία, ένα θέμα που θα πρέπει να το δούμε ξανά από την αρχή με τη νέα κυβέρνηση. Η κυβέρνηση έχει πολύ καλή διάθεση απέναντί μας, έχουν γίνει οι πρώτες επαφές και είναι αναγκαίο να «θεραπεύσουμε» παλιές ασθένειες και να συνεργαστούμε μαζί της. Πιστεύω ότι θα τα καταφέρουμε.

Είσαστε πάρα πολύ ευαισθητοποιημένος με τα ΑμεΑ και ειδικότερα με τα άτομα που εκ γενετής αντιμετωπίζουν ιατρικά προβλήματα. Τι σας ώθησε να ασχοληθείτε με αυτές τις πληθυσμιακές ομάδες;

Δεν μπορώ να το εξηγήσω. Οταν ανέλαβα τη διεύθυνση του Ιδρύματος Κόκκορη της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, το οποίο παρέχει υποστήριξη σε άτομα που

πάσχουν από σύνδρομο Down ή νοητική υστέρηση, μετά από κάποιους μήνες επισκέφθηκα την αγαπημένη μου μητέρα. Της φάνηκα πολύ κουρασμένος και με ρώτησε αυθόρμητα αν μου προκαλεί στενοχώρια το μέρος που βρίσκομαι. Της απάντησαν λοιπόν ότι με κουράζουν οι γνωστικοί και οι λογικοί. Οταν θέλω να ξεκουραστώ πηγαίνω εκεί και παίζω με αυτά τα παιδιά. Εκείνο που με ξεκουράζει περισσότερο είναι να βλέπω αυτά τα παιδιά να προοδεύουν και έχω άπειρα παραδείγματα.

«Ο Αραφάτ είχε μια αγάπη για την Ελλάδα άνευ προηγουμένου και για τον μακεδονικό χαλβά!»

Μπορείτε να μας πείτε πώς προέκυψε η συνεργασία σας με τον ηγέτη των Παλαιστινίων, Γιάσερ Αραφάτ, του οποίου υπήρξατε προσωπικός σύμβουλος σε θέματα Υγείας;

Από το 1998 δούλευα στα θέματα Υγείας στην Παλαιστίνη. Η Παλαιστίνη μπήκε στη ζωή μου από την κυρία Ευαγγελία Αλάουνε, με καταγωγή από τη Λάρισα, που είχε παντρευτεί Παλαιστίνιο οικονομολόγο και ο οποίος ήταν επί χρόνια ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας των κυβερνήσεων του προέδρου Αραφάτ. Κάποια στιγμή λοιπόν γνωριστήκαμε, μου είπε ότι είχε ανάγκη να κάνει κατασκηνώσεις γι’ αυτά τα παιδιά και τη βοήθησα σε αυτό το θεάρεστο έργο. Φέραμε παιδιά από την Παλαιστίνη στο Πολυδένδρι και έτσι σχεδιάσαμε όλα αυτά που κάναμε μετέπειτα. Ο Αραφάτ είχε μια αγάπη για την Ελλάδα άνευ προηγουμένου και για τον μακεδονικό χαλβά! Οποτε πήγαινα, πρώτα με κοιτούσε στα χέρια, αν έχω πάει χαλβά, και έπειτα με φιλούσε. Με αγαπούσε πολύ, είχα κερδίσει την εμπιστοσύνη του και ό,τι ήθελα του το πήγαινα γραπτώς και έτσι κάναμε πολλά πράγματα.

Συγκεντρώσατε το ποσό του 1,6 εκατ. ευρώ και καταφέρατε να ανεγερθεί νοσοκομείο 5.000 τ.μ. στην Παλαιστίνη, κάνατε παρεμβάσεις στα υπουργεία Υγείας Ελλάδος και Ισραήλ για δωρεάν μεταμοσχεύσεις μυελού των οστών σε παιδιά, αποστολές φαρμάκων σε παιδιά που πάσχουν από μεσογειακή αναιμία και αιμορροφιλία ανά τακτά διαστήματα στην Παλαιστίνη (Δυτική Οχθη και Γάζα), ενώ είχατε και συμβολή στη δημιουργία και θέσπιση νόμου για τον υποχρεωτικό έλεγχο αίματος. Πώς ένας ιερωμένος κατάφερε, ειδικά σε χώρες που η Ορθοδοξία δεν είναι η επικρατούσα θρησκεία, να επηρεάσει τις εξελίξεις τόσο έντονα;

Δεν ήταν μια εύκολη κατάσταση τότε εκεί. Μαζί με τους συνεργάτες μου είχαμε πέσει σε ενέδρες με βομβιστικές ενέργειες, γενικά υπήρχε παντού κίνδυνος. Κατέβαζα παρανόμως τότε φάρμακα στην Παλαιστίνη, με μεγάλη δυσκολία, από την Ελλάδα αλλά και από χώρες της Ευρώπης. Κυκλοφορώντας με τα ράσα μου

έμπαινα σε πόλεις και περιοχές που δεν έμπαινε όχι παπάς, ούτε καν χριστιανός. Είπα λοιπόν τότε στον πρόεδρο ότι θα έπρεπε να κάνουμε κάτι για να μειώσουμε το ποσοστό των ασθενειών, γιατί ήταν αδύνατον να κουβαλάμε συνεχώς φάρμακα. Αυτά λοιπόν τα μικρά «θαύματα» καταφέραμε να κάνουμε. Είχα καλή συνεργασία με όλους και με το Ισραήλ. Με εμπιστεύονταν γιατί δεν τους είπα ποτέ ψέματα.

Θα θέλατε να μοιραστείτε μαζί μας κάποια από τα μελλοντικά σας σχέδια-όνειρα που ενδεχομένως η νέα σας θέση θα βοηθήσει να υλοποιηθούν;

Το όραμά μου είναι να νοικοκυρέψουμε τα του οίκου μας, να κάνουμε αναπτυξιακά έργα, όχι μεγαλεπήβολα σχέδια, τόσο όσο να είμαστε σωστοί απέναντι στους Πατέρες μας. Η περιουσία που έχουμε και αυτήν τη στιγμή διαχειρίζομαι, είναι περιουσία καλογήρων μοναχών και απλού κόσμου που έμειναν ανυπόδητοι και ασκεπείς προκειμένου να αγοράζουν λίγο λίγο τη γη για να την έχουμε σήμερα εμείς και να καμαρώνουμε. Είμαστε ηθικά υπόχρεοι να την εκμεταλλευτούμε ως κάτι ιερό για να γυρίσει και πάλι πίσω στον κόσμο. Η Εκκλησία δεν είναι απέναντι, αλλά είναι αυτή που στέκεται πάντα δίπλα στον άνθρωπο. Οσο για μένα, θα ήθελα να είμαι δίκαιος-φιλάνθρωπος γιατί με την αγάπη και την καλοσύνη μπορείς να αλλάξεις πραγματικά τον κόσμο.

Πηγή: www.ethnos.gr – Μαρία Ζιώζιου